

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
JOSEPH A. APAP BOLOGNA**

Seduta ta' l-24 ta' Jannar, 2007

Avviz Numru. 328/1997/1

Anthony Debono u Maria Dolores Debono

Vs

Anthony u Luisanne Debono

Il-Qorti,

Rat l-avviz in esami li bih l-atturi talbu sabiex il-konvenuti jghidu l-ghaliex ma għandhomx jigu kundananti li jhallsu lill-istess atturi s-somma ta' tmien mijha u wiehed u ghoxrin lira Maltin u hamsa u ghoxrin centezmu (Lm821.25) rappresentanti kera tal-parti ta' fuq ta' hanut f'246, Victory Street, Qormi li kien ilu mikri kif ahjar deskritt fl-anness Dok A. Bl-ispejjez. Il-konvenuti gew ingunti għas-subizzjoni.

Rat kif ukoll l-istess Dok A a fol 2 et seq tal-atti.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuti (fol 13 ibid) u li bih eccepew bir-rispett:-

Illi t-talba hija infondata fil-fatt u fid-dritt peress li l-kirja bil-kunsens ta' l-stess attur ghaddiet għand John Vella ta' La Mirage, Indri Grima Street, Tas-Swatar, Msida.

Illi l-attur ircieva l-kera intier mingħand l-istess John Vella, u dan permezz ta' cheques.

Inoltre, l-kirja tant ghaddiet għand John Vella, li l-permessi tal-pulizija minn fuq l-attur ghaddew għand John Vella.

Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat l-atti kollha tal-kawza b'mod specjali n-nota tal-istess konvenuti, Anthony Debono, a fol 125 u fol 126 tal-istess atti.

Ikkunsidrat

Illi kif xehed l-istess attur (fol 17 u fol 44 et seq ibid) hu kien kera l-parti ta' fuq tal-post in kwistjoni mill-konvenut, li jigi t-tifel ta' huh. Dan kien sar skond l-imsemmi dokumenti markat Dok A a fol 2 tal-istess atti. Mill-istess skrittura ta' lokazzjoni bejn il-partijiet involuti f'dan il-kaz, l-attur kien kera lill-konvenuti il-post kollu imsemmi fl-istess ftehim bil-kera ta' tlett (3) liri kulljum dekoribbli mill-ewwel (1) ta' Frar 1994 u pagabbli kull tlett (3) xhur bil-quddiem. Inoltre, l-perjodu tal-istess kirja kellu jkun ta' hames (5) snin "di fermo" mill-ewwel ta' Frar 1994 u hames (5) snin ohra "di rispetto". Jigi notat illi, skond l-istess skrittura, l-inkwilin kienu nghataw il-fakolta illi jissulokaw l-istess post lil terzi izda wara li jiskadu z-zewg termini miftiehma ammontanti għal ghaxar (10) snin mill-ewwel (1) ta' Frar 1994 u l-kera kellha tizdied għal hamsin lira Maltin (Lm50) kull jum.

Wara li skada certu perjodu, hu kien sema' illi l-konvenut kien "wella" parti mill-istess hanut lil certu "Johnny" li "... jbiegh affarijiet tal-"babies". Difatti dan tal-ahhar kien gie għandu u talab favur lill-attur cjoء li dan jigi mieghu fil-

Kwartieri Generali tal-Pulizija. Difatti hu u John Vella kienu marru hemmhekk flimkien u dan kien "... tkellem ma' xi hadd ... sabiex jirrangalu dwar il-permessi".

Inoltre kienu, ukoll, flimkien, marru fl-Ghassa tal-Pulizija izda fi kliem l-attur "... ma' ghamilt xejn" u "... ma ffirmajt xejn". Eventwalment, hu kien ha lura c-cwieviet tal-post permezz tal-Avukat tieghu (ara f'dan ir-rigward ix-xhieda ta' Dottor Jose' Herrera a fol 45 tal-istess atti permezz ta' affidivat). L-istess attur issottolinea illi hu qatt ma kien ircieva xi pagament, jew "cheques" minghand l-imsemmi John Vella inkonnessjoni ma hlas ta' kera. Difatti din dejjem kienet thallset mill-istess konvenut. Difatti dan kien jaughtih "cheques" pero l-attur ma setax jghid "... min kien jiffirmahom". Fl-ahhar nett, permezz ta' nota li tinsab a fol 21 ibid u li giet konfermata bil-gurament mill-istess attur, dan specifika illi kien thallas il-kera fuq l-istess hanut mill-ewwel (1) ta' Frar 1994 sal-31 ta' April 1995 waqt li kien inghata lura c-cwieviet tal-post fi Frar 1996. Ghalhekk kien qed jitlob il-hlas tal-istess kera mill-ewwel (1) ta' Mejju 1995 sal-31 ta' Jannar 1996 (ara fol 44 ibid). F'affidavit sottomess minnu, l-attur semma illi l-permessi fir-realta' qatt ma kienu daru fuq isem John Vella u "il-post qatt ma beda jkun gestit minn dan Vella". Inoltre, meta ma komplietx tithallas il-kera, f'dan il-perijodu l-konvenut kien wieghed illi ser jhallasha izda dan ma kienx avvera ruhu. Dwar l-iskrittura ta' cessjoni bejn l-konvenut u John Vella li giet esebita mill-konvenut (a fol 40 tal-atti) hu sostna illi din kien raha "... snin wara li kelli c-cwieviet lura" u li din saret minghajr l-awtorizzazzjoni da parti tieghu.

Ikkunsidrat

Illi l-attur ipproduci provi ohra in sostenn ta' dak premess, ossija:

- a) L-Avukat Dottor Jose Herrera (gja msemmija "supra" li semma illi l-konvenut kien ikkonsenjalu c-cwieviet tal-post in kwistjoni fi Frar 1996;
- b) L-imsemmi John Vella (fol 49 u fol 120 ibid) li xehed illi wara li l-konvenut kien kera lilu l-hanut in kwistoni dan kien informah illi l-permess kien fuq isem "...

Anthony Debono iehor". Difatti l-attur kien gie mieghu għand il-Pulizija għal dan l-iskop". Ix-xhud issottolinea illi l-attur kien akkumpanjah dejjem għal dan il-ghan izda "Huwa ma giex mieghu ghax irrikonoxxi bhala l-inkwilin". Sussegwentement "... wara ftit" hu kien irritorna cwievèt. Fuq dan il-punt, ix-xhud semma 'illi l-konvenut u l-attur ... ma riduhomx" u għalhekk kien tahom lil Dottor Jose' Herrera li informah li l-konvenut kien di għi "... gablu sett cwievèt ohra" Dwar il-permessi, dawn ma kienux għadhom gew trasferiti fuq ismu. Inoltre, hu kien jhallas il-kera lill-konvenut biss. Riprodott, in kontro esami, hu qal illi l-kera kien jħallsu jista' jkun b'cheque" lill-konvenut u illi l-kirja "... kienet fuq kumpanija (li) ... giet likwidata".

Ikkunsidrat

Illi l-konvenut (fol 27 ibid permezz, ta' "affidavit" xehed illi kien ghalaq il-post in kwistjoni, mikri lili mill-attur, ziju. Eventwalment, kien tfaccija John Vella u hu l-konvenut, kien kera, lil dan tal-ahhar, parti mill-istess post u kien tħalli ic-cwievèt. Skond l-konvenut, l-attur "... kien jaf b'dan l-arrangament" u "filfatt kien beda jaccetta l-kera direttament mingħand John Vella". Immedjatamente wara, pero', hu biddel dan li għadu kemm sar referenza għalihi billi qal "Hu (John Vella) kien jagħmel "cheque" u jien kont nħaddi liz-Zija u jmur (l-istess Ziju) isarrfu hu stess". Inoltre skond hu, l-attur kien iffirma sabiex il-permessi jduru minn fuq isem ziju għal fuq isem John Vella "... Anzi, sa fejn naf jien, kien mar hu (iz-Zija) stess mieghi ghaliex kien qed jirrikonoxxi lili direttamente bhala kerrej" (ara ukoll ix-xhieda ta' mart il-konvenut, Louise Anne Debono a fol 28 ibid).

Illi l-konvenut, ipproduca lil PC 222 John Mary Camilleri (fol 56 et seq ibid) li esebixxa id-dokumenti a fol 58 ibid rappresentanti applikazzjoni iffirmsa minn Antonio Debono, kif hemm deskrift sabiex il-licenzja fuq il-post in kwistjoni tigi trasferita fuq isem John Vella, liema post kien ser jingħata l-isem ta' "Laser Baby". L-istess applikazzjoni kienet giet akkolta fil-11 ta' Novembru 1995. Jigi notat li waqt l-istess xhieda, l-attur Anthony Debono għaraf il-firma tiegħi fuq l-istess applikazzjoni.

Ikkunsidrat

Illi, kif jidher mill-premess, il-Qorti hi rrinfaccjata u trid tizen is-segwenti fatti, in konnessjoni mat-talba in esami u l-eccezzjonijiet in esami “-

- a) Hu minnu illi l-attur kien iffirma l-applikazzjoni sabiex il-licenzja fuq l-istess hanut tinbidel “qua” generita’ kummerc u tigi trasferita minn fuq ismu ghal dak ta’ John Vella li xehed f’dawn l-atti. Pero’ għandu jigi rilevat ukoll illi ma jidhirx illi l-istess attur kien, ra l-ftehim li sar bejn il-konvenut u John Vella, dwar liema ftēhim, esebit mill-attur stess a fol 40, xehed illi “... din l-iskrittura qatt ma rajtha hliet snin wara li kelli ic-cwievet lura”.
- b) Pero hu minnu ukoll illi skond il-ftehiim ta’ lokazzjoni bejn il-partjet f’din il-kawza, il-konvenut seta jissuloka il-post in kwstjoni lill-terzi wara li jiskadu l-perjodu tal-lokazzjoni kemm “di fermo” kemm “di rispetto”. Cjononostante l-konvenut kien ittrasferixxa l-kirja lill-istess John Vella qabel ma skadew l-ghaxar snin indikati fl-istess ftēhim.
- c) Inoltre John Vella qatt ma kien hallas il-kera dovuta minnu direttament lill-attur. Difatti John Vella kien jhallas il-kera bhala subinkwilin lill-konvenut u mhux lill-attur. Dwar dan jista’ jinghad “obiter” illi l-attur seta’ kien svijat minhabba “cheque” jew “cheques” illi nghataw lilu mill-konvenut izda ffirmati minn John Vella u pagabbli lil “Anthony Debono” tenut kont illi kemm l-attur kemm il-konvenut għandhom l-istess isem u kunjom”.
- d) In rigward dak li għadu kemm ighad, kien jkun opportun sabiex il-konvenut jesebixxi “cheque” jew “cheques” jew ircevuti bhala l-ahjar prova disponibbli għalihi sabiex jipprova illi “.. filfatt (l-attur) beda jaccetta l-kera direttament mingħand John Vella” u “sakemm dovut jien (f) il-post u sakemm baqa’ John Vella, jien kont hallast kull ma’ kelli nhallas liz-Zija”, bl-oneri tal-prova dwar l-allegat hlas jinkombi fuq l-istess konvenut.

Illi, meta din il-Qorti wiznet dak kollu li gie premess u risultanti bhala fatti mill-provi esposti, Hi tara li l-ammot ta’ kera mitlub u kif spjegat fin-nota a fol 21 ibid, għandu jigi

Kopja Informali ta' Sentenza

konsiderat bhala effettivament dovut mill-konvenut ghall-perjodu kif hemm specifikat u ammontanti ghal mitejn sitta u sebghin (276) jum. B'hekk il-kera dovut jilhaq is-somma ta' Lm828 bir-rata, kif miftehma, ta' tlett liri Maltin (Lm3) kull jum. Pero' il-Qorti ser takkolji t-talba in esami skond l-ammont imnizzel fl-istess avviz.

Ghal dawn il-motivi, l-Qorti tilqa' it-talba attrici u tikkundanna lill-konvenuti sabiex jhallsu lill-atturi is-somma ta' Lm821.25 bl-imghax legali mill-21 ta' Frar 1997 sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjes.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----